

CARTA YEⁿ'E 'IIⁿ'YĀⁿ YEⁿ'E YĀĀⁿ EFESO

Pablo idinguún yā carta 'cūū yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi naⁿ'á yā yaācū na yāāⁿ Efeso

¹ 'Úú Pablo 'úú, ní 'úú apóstol yeⁿ'e Señor Jesucristo caavā chi 'tíicā neⁿ'e Ndyuūs chi dichó'o yā 'úú. 'Úú idinguún carta 'cūū yeⁿ'e nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chi snée yā na yāāⁿ Efeso, 'iiⁿ'yāⁿ chi yeⁿ'e Ndyuūs ní i'téenu yā Señor Jesucristo. ² Ndyuūs Chiida yú ndúúcū Señor Jesucristo yeⁿ'e yú nginneé yā ndís'tiī ní tée yā cosas chi n'daacā n'dai, ní tée yā ndís'tiī vaadī 'diiⁿ yeⁿ'é yā.

Yeⁿ'e dendu'ū chi n'daacā n'dai chi Cristo ca'á yā 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'é yā

³ Nducyaaca yú canee chi dich'εεté yú Ndyuūs chi Chiidá Señor Jesucristo. Maaⁿ ní caavā chi s'uuún ní yeⁿ'e Cristo s'uuún, Ndyuūs tée yā s'uuún dendu'ū yeⁿ'é yā chi n'dai taavi ca yeⁿ'e nducuéⁿ'ē chi n'dai tan'dúúcā chi s'uuún snee yú na va'ai chεeti nguuvi. ⁴ Ní 'tíicā Ndyuūs na didεεvé yā s'uuún chi cuuvi yeⁿ'é yā s'uuún ní cuuvi yeⁿ'e Cristo s'uuún ndíi taachi 'āā 'cuéé din'dái yā iⁿ'yeēndī. Ní nduuví n'dai yú ní i'teenu n'daāca yú Cristo ní nguéé véé nuuⁿndi yeⁿ'e yú nanáaⁿ yā. ⁵ Ní Ndyuūs 'āā deenú yā chiiⁿ chi neⁿ'é yā diiⁿ yā cáávā chi neⁿ'é yā s'uuún. Cáávā chi neⁿ'é yā chi cuuvi yeⁿ'é yā s'uuún, sta'á yā s'uuún chi cuuvi daiyá yā s'uuún cucáávā Cristo Jesús. ⁶ Cucáávā

chuū cueⁿe daāⁿmaⁿ dich'εεté taavi yú Ndyuūs chi itée yā s'uuúⁿ dendu'ū chi ch'εεε n'dai yeⁿ'é yā caati maaⁿ ní s'uuúⁿ ní yeⁿ'e Cristo s'uuúⁿ. Ndyuūs diíⁿ yā recibir s'uuúⁿ caati neⁿ'e taavi cá yā Cristo. ⁷ Ní cáávā Ndyuūs neⁿ'e taavi cá yā nducyaaca yú dichó'o yā Daiya yā chi ch'iī yā cáávā s'uuúⁿ. Ní Ndyuūs nadich'εεcú yā nuuⁿndi yeⁿ'e yú cáávā yuūⁿ yeⁿ'é Cristo. Ní cáávā chi Ndyuūs 'tíicā neⁿ'é yā s'uuúⁿ itée yā dendu'u chi n'daacā yeⁿ'é yā. ⁸ Níicú Ndyuūs ch'iⁿ'í yā s'uuúⁿ chi neⁿ'e taavi cá yā s'uuúⁿ. Ní diíⁿ yā chi deenu yú taanduvéé vaadī n'dai yeⁿ'é yā ní tuumicadínuuⁿ yú nducuéⁿ'ē. ⁹ Ní Ndyuūs 'āā diíⁿ yā chiiⁿ chi neⁿ'é yā diíⁿ yā. Ní diíⁿ yā chí n'diīchi yú chiiⁿ chi canúúⁿ n'de'ei yeⁿ'é yā ndii cuááⁿ vmnaaⁿ cucááva Cristo. ¹⁰ Ní chuū chi canuuⁿ n'de'ei yeⁿ'é Ndyuūs chi Ndyuūs caⁿ'a yā chi diíⁿ yā chi cuuvi taachi ndaa tiempo yeⁿ'ē, Ndyuūs caⁿ'a yā chi diíⁿ yā chi Cristo ngaⁿ'a ntiiⁿnyúⁿ yā yeⁿ'e nducuéⁿ'ē chi snéé nanguuvi ndúúcū chi snéé ná yáⁿ'āa. Ní Ndyuūs caⁿ'á yā chi nduuvidaamá tanducuéⁿ'ē dendu'ū nanááⁿ Cristo. ¹¹ Ndyuūs diíⁿ yā chi nducuéⁿ'ē chi chó'ōo ní chó'ōo tan'dúúcā chi neⁿ'e yā. Ní Ndyuūs nndεεvé yā s'uuúⁿ ndii cuááⁿ vmnaaⁿ níicú chi cuuvi yeⁿ'e yú cosas chi caⁿ'a yā chi téε yā s'uuúⁿ, caati s'uuúⁿ ní yeⁿ'e Cristo s'uuúⁿ. ¹² Ní Ndyuūs 'tíicā diíⁿ yā ti neⁿ'é yā chi nús'uu ní ch'iⁿ'í 'nū vaadī dεεve ca yeⁿ'é Ndyuūs nanááⁿ 'iiⁿ'yāⁿ ti nús'uu ní yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ Israel nús'uu chi vmnááⁿ vmnaaⁿ i'téenu 'nū Cristo. ¹³ Chuū dendú'ū ní yeⁿ'e ndís'tiī chi nguéé yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ Israel s'eeⁿ ti taachi ch'iindiveéⁿ nī nduudu cuaacu yeⁿ'e evangelio chi ndúúdú ngai yeⁿ'e Cristo chi nadanguaⁿ'āī ndís'tiī ní s'téenu nī

yeⁿē. Tuu'mi ní canéé 'áámá sello yeⁿé Ndyuūs ndúúcu nī. Ní sello miiⁿ ní Espíritu N'dai yeⁿe Ndyuūs chí 'áámá compromiso chí Ndyuūs caⁿ'a yā chí téé yā s'uūuⁿ ndíí cuááⁿ vmnaaⁿ. ¹⁴ Ní Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs ní 'áámá seña chí cuta'a yú chí cuuvi yeⁿe yú chiiⁿ chí Ndyuūs caⁿ'a yā chí téé yā chí cuuvi yeⁿe yú. Ní Ndyuūs yaa'vi yā s'uuúⁿ chí cuuvi yeⁿé yā s'uuúⁿ. Taachi ndaa nguuvi chí neⁿe Ndyuūs, Ndyuūs caⁿ'á yā dííⁿ yā chí s'uuúⁿ tan'dúúcā maáⁿ yā 'tíicā s'uuúⁿ. Ní Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs ní 'áámá seña yeⁿé chuū. Ní 'íicú nducyaaca yú ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chí cuuvi cu'téenu yā Cristo cuuvi nadich'εεεε yú Ndyuūs cucáávā chí ch'εεé n'daí yā.

Pablo ngiicá yā Ndyuūs chí ca'á yā vaadī deenu 'iiⁿ'yāⁿ chí cu'téenu yā Cristo

¹⁵ Cucaavā chuū, taachi 'úú Pablo ch'iindiveén chí ndís'tiī i'téenu nī Señor Jesucristo ní dinéⁿe nī nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chí i'téenu yā Señor Jesucristo 'iivú Ndyuūs, ¹⁶ tuu'mi ní nguéé ngíí 'daan'dí chí ca'á gracias Ndyuūs cucáávā ndís'tiī. Ni taachi in'gaacú yeⁿe ndís'tiī, tuu'mi ní ngaⁿ'angua'á cucáávā ndís'tiī. ¹⁷ Ní ngiicá Ndyuūs yeⁿe Señor Jesucristo yeⁿé yú chí Ndyuūs miiⁿ chí Chiida yú chí δεεεε taavi ca, ní ngiicá Ndyuūs chí téé yā ndís'tiī vaadī deenu yeⁿe Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs, ní 'íicú cuuvi déénu cá nī ní 'iintiinaaⁿ nī chííⁿ chí neⁿe Ndyuūs. ¹⁸ Ní ngiicá Ndyuūs chí dííⁿ yā chí cuuvi déénu nī ní cadíínuuⁿ nī chεεε chí cūnee ngiinu yú chí Ndyuūs téé yā s'uuúⁿ, ti ndεεεε yā s'uuúⁿ. Ní deenú nī de'ē chúúcā n'dai ca ní δεεεε ca chí cuuvi yeⁿé nī chí Ndyuūs ca'á yā 'iiⁿ'yāⁿ chí yeⁿe yā. ¹⁹ Ni

ngiicá Ndyuūs chi cuuvi deenú nī chi poder chi ch'εετε taavi ca chi ye^{n'e} Ndyuūs. Ní nguée mar 'áámá dendu'ū chi Ndyuūs nguεε cuuvi diíⁿ yā. Ní Ndyuūs diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ caavā s'uūuⁿ chi i'teenu yú 'iiⁿ'yāⁿ. Maaⁿ ní diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ ndúúcū poder ye^{n'é} yā cáávā s'uuúⁿ, ní ch'iⁿ'í yā poder ye^{n'é} yā chí ch'εετε ní ndúúcū fuerzas ye^{n'é} yā. ²⁰ 'Tíicā Ndyuūs ch'iⁿ'i yā maaⁿ poder ye^{n'é} yā taachi nadicuéeⁿ yā Cristo ye^{n'e} nguaaⁿ tináⁿ'ā. Ní s'néeⁿ yā Cristo na va'ai chεeti nguuvi ní Cristo ch'iindí yā lado tá cuaacu ye^{n'é} Ndyuūs chiidá yā chi lado ye^{n'e} honor. ²¹ Ní ca'á yā Cristo nducuén^{'ē} poder tan'dúúcā 'áámá 'iiⁿntyé^{'ē} chi caaⁿ'maⁿ ntiiⁿnyúⁿ yā ye^{n'e} tanáⁿ'ā 'iiⁿntyé^{'ē} ndúúcū ye^{n'e} nducyáácá 'iiⁿ'yāⁿ chí ngaⁿ'a ntiiⁿnyúⁿ yā ndúúcū ye^{n'e} nducuén^{'ē} poder chi véé ye^{n'e} nducyaaca patrón chí ngaⁿ'a ntiiⁿnyúⁿ yā. Ní Cristo ní más ca ch'εετε ca ye^{n'e} nducuén^{'ē} chí véé chí cuuvi caaⁿ'maⁿ yú ye^{n'e}, nguée dámaāⁿ ye^{n'e} chí véé mááⁿ, 'tiicā ntúūⁿ ye^{n'e} nducuén^{'ē} chí cuchii. ²² Ní Ndyuūs s'néeⁿ yā tanducuén^{'ē} dendu'ū maaⁿ poder ye^{n'e} Cristo. Ní Ndyuūs s'néeⁿ yā Cristo lugar más cā ch'εετε. Ní Cristo miiⁿ tan'duucā chí tííⁿ yā ye^{n'e} nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chí i'téenu yā ní cáⁿ'a yā yaacū ye^{n'e} Cristo, 'tíicā Cristo miiⁿ. ²³ 'Iiⁿ'yāⁿ chí i'téenu yā Cristo ní nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní tan'duucā cuerpo ye^{n'é} Cristo, 'tíica yā. Ní cuaacu nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní ye^{n'e} Cristo. Ní Cristo miiⁿ ní n'daacā taaví yā ní canée yā ye^{n'e} tanducuén^{'ē} dendu'ū ndúúcū tanducuén^{'ē} cuaaⁿ.

2

Ndyuūs nadanguáⁿ'ai yā s'uuúⁿ ti ne^{n'é} yā

nducyaaca 'ii'yān

¹ Nguuvi chi chó'ōo ndís'tiī dinuuⁿndí nī ní sneé nī tan'dúúcā 'ii'yāⁿ chi n'díí caavā nducuéⁿ'ē dendu'ū chi diíⁿ nī chi nguεε n'daacā. Naati maaⁿ ní Ndyuūs tee yā ndís'tiī vida cueⁿ'e daāⁿmaⁿ dáámá ndúúcū Cristo caati nadacuéⁿ yā Cristo yeⁿ'e nguaaⁿ tináⁿ'ā. ² Ní nguuvi chi chó'ōo ndís'tiī diíⁿ nī nuuⁿndi ní dinuuⁿndí nī ndúúcū tanáⁿ'ā 'ii'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Ní diíⁿ nī tan'dúúcā chi neⁿ'e espíritu chi nguéeⁿ n'dai. Espíritu miiⁿ ni yááⁿn'guiinūⁿ ní espíritu chi canéeⁿ na 'yúúné ni ngaⁿ'ā ntííⁿnyúⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí ní ngaⁿ'ā ntííⁿnyúⁿ yeⁿ'e nducyaaca 'ii'yāⁿ chi nguéeⁿ n'giindiveéⁿ yā nduudu yeⁿ'é Ndyuūs. ³ Ní nducyaaca s'uuúⁿ 'tíicā diiⁿ yú nguuvi chi chó'ōo ní diiⁿ yú tan'dúúcā chi neⁿ'e yú ní diiⁿ yú tan'dúúcā chi neⁿ'e cuerpo yeⁿ'e yú ní tan'dúúcā chi nadicadiinuuⁿ yú. Ní cáávā chuū nducyaaca yú canéeⁿ chí cuta'a yú ndúúcū tanáⁿ'ā 'ii'yāⁿ castigo chi diitu n'dái chi ca'a Ndyuūs 'ii'yāⁿ chi dinuuⁿndí yā. ⁴ Naati Ndyuūs ní nééné ya'āi 'iinu cá yā nducyaaca 'ii'yāⁿ ní neⁿ'e taavi cá yā s'uuúⁿ. ⁵ Ní 'áará chí n'diī yú cucáávā chi dinuūⁿndi yú Ndyuūs itée yā vida cueⁿ'e daāⁿmaⁿ yeⁿ'ē yú dáámá dáámá ndúúcū Jesucristo caati nadacuéⁿ yā Cristo yeⁿ'e nguaaⁿ tináⁿ'ā. Maaⁿ ní ninnguaⁿ'ai yú caavā chi Ndyuūs ní n'dai taavi cá yā ní neⁿ'e cá yā s'uuúⁿ. ⁶ Ndyuūs diíⁿ yā chi nanduuchi yā s'uuúⁿ dáámá dáámá ndúúcū Cristo ti s'uuúⁿ ní yeⁿ'é Cristo s'uuúⁿ. Ní 'ti-icá ntúūⁿ diíⁿ yā chi s'uuúⁿ tan'dúúcā chí snee yú ná va'ai cheeti nguuvi ndúúcū Jesucristo 'tíicā s'uuúⁿ. ⁷ Ní Ndyuūs diíⁿ yā 'tuucā chi cuuvi 'cuuⁿ'miⁿ cá yā s'uuúⁿ nguuvi chi cuchī tan'dúúcā chi dineⁿ'e

taavi cá yā s'uuúⁿ ndúú^{cū} n'dee n'dáí dendu'ū chi n'dai taavi chi itée yā s'uuúⁿ, ti ye^{n'e} Cristo Jesús s'uuúⁿ. ⁸ Ní cucáá^{vā} chi Ndyuūs ní ne^{n'e} taavi cá yā s'uuúⁿ, ndís'tiī ní ninngua^{n'ai} nī tí i'téenu nī Cristo. Ndís'tiī nguée^é diiⁿ nī mar 'áámá chi nangua^{n'ai} nī naati Ndyuūs chi datée yā vida cue^{n'e} daāⁿmaⁿ ye^{n'é} nī. ⁹ Ní nguée^é nangua^{n'ai} nī cucáá^{vā} ntiiⁿnyuⁿ chi diiⁿ nī caati nguée^é cuuvi caaⁿmáⁿ nī chi ch'εεε n'dái nī maáⁿ nī cucáá^{vā} chi diiⁿ nī. ¹⁰ Taachi Ndyuūs nadinguá^{n'ai} yā s'uuúⁿ diiⁿ yā chi s'uuúⁿ ní ye^{n'e} Jesucristo s'uuúⁿ ní cuuvi diiⁿ yú ntiiⁿnyuⁿ chi n'daacā. Ndyuūs 'āā ch'iindiyaáⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ chi canée^é chí diiⁿ yú ndii cuááⁿ vmnaaⁿ.

Vée^é vaadi 'diiⁿ ye^{n'e} yú cucáá^{vā} Cristo

¹¹ Maaⁿ ní n'gaacú nī tan'dúú^{cā} chi sneé nī nguuvi chi 'āā chó'ōo. Ndís'tiī ní nguée^é 'iiⁿyāⁿ ye^{n'e} ndaata Israel naati 'iiⁿyāⁿ gentiles ndís'tiī. Ní 'iiⁿyāⁿ ye^{n'e} ndaata Israel diiⁿ yā circuncidar ca'áámá ca'áámá sa^{n'a} ní 'caacá yā 'áámá seña na cuerpo ye^{n'e} sa^{n'a} s'eeⁿ. Ní canée^é na cuerpo ye^{n'e} sa^{n'a} s'eeⁿ seña 'cūū chi sa^{n'a} s'eeⁿ ní ye^{n'e} ndaata ye^{n'é} Ndyuūs. Cáá^{vā} chuū 'iiⁿyāⁿ ye^{n'e} ndaata Israel nguuvi yā maáⁿ yā 'iiⁿyāⁿ circuncidado yā, ní ca^{n'a} yā ye^{n'e} ndís'tiī chi nguuví nī 'iiⁿyāⁿ chi nguée^é ndí nī circuncidado, ní ca^{n'a} yā ye^{n'e} nī chi nguée^é 'iiⁿyāⁿ ye^{n'e} Ndyuūs ndís'tiī. ¹² Ní tiempo miiⁿ ní ndís'tiī nguée^é déenu nī ye^{n'e} Cristo, ní canée^é nī tan'dúú^{cā} 'iiⁿyāⁿ chi canúúⁿ yúúⁿ. Ní nguée^é ndís'tiī ye^{n'e} 'iiⁿyāⁿ Israel ndís'tiī. Ndyuūs nndεεve yā 'iiⁿyāⁿ chi cuuvi ye^{n'é} yā 'iiⁿyāⁿ. Nguée^é vée^é 'áámá parte ye^{n'é} nī ndúú^{cū} 'iiⁿyāⁿ chi nndεεvé yā ní ca'á yā compromisos ndúú^{cū} promesas nduucú

yā. Ndís'tiī ch'εetinée nī na iⁿ'yeeⁿdí 'cūū nguée ndúúcū dε'ē vεε chi canee ngiínú nī chi cuuvi yeⁿ'é nī. Ní nguée ch'εetinée nī ndúúcū Ndyuūs ndís'tiī. ¹³ Ndís'tiī chi yaⁿ'ai canee nī yeⁿ'e Ndyuūs cuááⁿ vmnaaⁿ naati maaⁿ ní 'āā nduuvidaamá nī nduucú yā caavā chi ch'iī Cristo cucáāvā nuuⁿndi yeⁿ'e yú. Ní maaⁿ ní ndís'tiī ní yeⁿ'é Cristo ndís'tiī. ¹⁴ Ní cáāvā Cristo miiⁿ véé vaadī 'diiⁿ yeⁿ'e yú. Ní Cristo diíⁿ yā chi 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e ndaata Israel ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chi nguée yeⁿ'e ndaata Israel nduuvidaamá yā tan'dúúcā 'áámá raza nūuⁿ. Ní Cristo miiⁿ divíi yā vaadī 'caa'va chi canee nguaaⁿ 'iiⁿ'yāⁿ Israel s'eeⁿ ndúúcū tanáⁿ'ā 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chi nguée 'iiⁿ'yāⁿ Israel yā. Vaadī 'caa'va ch'εεtε miiⁿ chi cu'néeⁿ yā ní tan'dúúcā 'áámá ch'εētī náávtaⁿ'a 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ, 'tíicā. ¹⁵ Ní cucáāvā chi Cristo maáⁿ yā ch'iī yā tuu'mi ní divíi yā ley yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ Israel ndúúcū mandamientos yeⁿ'e ndúúcū reglas yeⁿ'e. Cristo miiⁿ diíⁿ yā chi naachi nduu 'uuvi clase yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ nadáámá yā ní véé 'áámá clase nūuⁿ 'iiⁿ'yāⁿ, ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní yeⁿ'e Cristo. 'Tíicā diiⁿ Cristo chi véé vaadī 'diiⁿ. ¹⁶ 'Tíicā diiⁿ Cristo taachi ch'iī yā na cruz. Ní diíⁿ yā chi 'āā nτεε véé vaadī 'caa'va nguaaⁿ 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ. Ní diíⁿ yā chi véé vaadī 'diiⁿ nguaaⁿ 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ndúúcū Ndyuūs. 'Tíicā Cristo diíⁿ yā chi véé 'áámá clase nūuⁿ 'iiⁿ'yāⁿ.

¹⁷ Cristo ndaá yā na iⁿ'yeeⁿdí 'cūū ní maaⁿ ní cuuvi deenú nī yeⁿ'e vaadī 'diiⁿ, ndís'tiī chi nguée 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e ndaata Israel chi yaⁿ'ai ch'εetinée nī yeⁿ'e Cristo. 'Tiicá ntúūⁿ cuuvi deenú 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e ndaata Israel chi ch'εetinée niiⁿnuⁿ yā. ¹⁸ Ní cucáāvā Cristo miiⁿ nducyaaca yú nduuti chi 'iiⁿ'yāⁿ Israel s'uuúⁿ o nguée 'iiⁿ'yāⁿ Israel

s'uuún, nducyaaca yú, cucáávā Cristo miiⁿ cuuvi cundáa yú nanááⁿ Ndyuūs Chiida yú ndúúcū 'áámá Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs. ¹⁹ Ní ndís'tiī chi nguéé ye^{n'}é ndaata Israel chi ndaata ye^{n'}e Ndyuūs, maaⁿ ní 'āā ntéé 'iiⁿ'yāⁿ chi snúúⁿ yā yúúní ndís'tiī ní snée nī na yá^{n'}āa chi nguéé ye^{n'}é nī. Maaⁿ ní dáámá snée nī ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chi ye^{n'}e Ndyuūs. Ní ndís'tiī ní ye^{n'}e ndaata ye^{n'}e nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chi ye^{n'}é Dendyuūs. ²⁰ Ní ndís'tiī ní tan'dúúcā 'áámá va'ai ch'εετε taavi ca chi 'iiⁿ'yāⁿ din'dái yā 'tíicā ndís'tiī. Ní ye^{n'}é va'ai ch'εετε miiⁿ Cristo miiⁿ ní tan'dúúcā tuūu ch'εετε ye^{n'}e esquina, 'tíica yā. Ní apóstoles chi candéé yā nduudu ye^{n'}é Ndyuūs ndúúcū profetas chi nga^{n'}a yā nduudu ye^{n'}é Ndyuūs 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní tan'dúúcā tuūu ye^{n'}e cimientu ye^{n'}e va'āī miiⁿ, 'tiicá yā. Ní ndís'tiī ní tan'dúúcā tuūu vmnaaⁿ tuūu ch'εεté ye^{n'}é esquina, 'tiicá nī. ²¹ Ní vmnaaⁿ tuūu ch'εετε ye^{n'}e esquina chi Cristo miiⁿ nducué^{n'}é tuūu ní ye^{n'}e va'āī ch'εετε chi din'dái Cristo. Ní Cristo diíⁿ yā chi n'daacā canee nducué^{n'}é na lugar ye^{n'}é cucáávā chi dichíí'vē Ndyuūs. Ní Cristo diíⁿ yā chi va'āī ch'εετε taavi ca ní 'áámá templo ye^{n'}e 'iivú Ndyuūs. ²² 'Tiicá ntúūⁿ, ndís'tiī chi ye^{n'}e Cristo nduuvidaamá nī ndúúcū taná^{n'}ā 'iiⁿ'yāⁿ chi ye^{n'}e Cristo ní tan'dúúcā 'áámá va'ai naachi Ndyuūs canee yā cucáávā Espíritu N'dai ye^{n'}e yā, 'tíicā nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chi ye^{n'}e Cristo.

3

Ndyuūs dichó'o yā Pablo chi nga^{n'}a yā evangelio chí nduudu ngai ye^{n'}e Jesucristo nanááⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chi nguéé ye^{n'}e ndaata Israel

¹ Cáávā chuū 'úú Pablo caneé preso ná vácū ti dichí've 'úú Jesucristo ní ngaⁿ'á nduudu cuaacu yeⁿ'é yā cucáávā ndís'tiī chi nguεε yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'ē ndaata Israel. Ní ngaⁿ'angua'á cáávā ndís'tiī. ² Cuaacu níⁿ'nyúⁿ'āā deenú nī chi Ndyuūs chi n'dai taavi cá yā dichó'o yā 'úú chi ngaⁿ'á ngī ndís'tiī chi Ndyuūs neⁿ'e taavi cá yā ndís'tiī. ³ Ndyuūs ch'iⁿ'í yā 'úú dendu'ū yeⁿ'e yā chi canúúⁿ n'de'ei ní diíⁿ yā chi deenú chi canúúⁿ n'de'ei tan'dúúcā chi 'āā dinguúⁿ yeⁿ'é nī ndúúcū duū'vī nduudu. ⁴ Ní taachi ndís'tiī ch'eéⁿ nī caacá 'cūū chídinguúⁿ tuu'mi ní cuuvi deenú nī chi 'úú deenú chiiⁿ chi canúúⁿ n'de'ei yeⁿ'é Ndyuūs, chiiⁿ chi yeⁿ'ē Jesucristo. ⁵ Ní tiempo chi 'āā chó'ōo Ndyuūs nguéé ch'iⁿ'í yā mar 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ nduudu yeⁿ'é yā chi canúúⁿ n'de'ei naati tiempo miiⁿ Ndyuūs ch'iⁿ'í yā chuū apóstoles chi didεεvé yā yeⁿ'e nuuⁿndi yeⁿ'é yā ndúúcū profetas chi ngaⁿ'a nduudu yeⁿ'é yā cucáávā Espíritu N'dai yeⁿ'é yā. ⁶ Ní chuū chi canúúⁿ n'de'ei cáávā nduudu cuaacu chí nduudu ngai yeⁿ'e Jesucristo. 'Iiⁿ'yāⁿ chi nguéé yeⁿ'e ndaata Israel chi yeⁿ'e Jesucristo, 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní cuuvi yeⁿ'é yā dáámá dáámá ndúúcū chi cuuvi 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e Israel. Ní dáámá canée yā ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ Israel. Ní sneé yā tan'dúúcā 'áámá cuerpo yeⁿ'e Cristo. Ní véé 'áámá parte yeⁿ'é yā yeⁿ'e compromiso chi Ndyuūs diíⁿ yā. ⁷ Ní 'úú nguéé n'daaca ca 'úú naatí Ndyuūs tee yā privilegio 'úú chi caaⁿ'máⁿ nduudu yeⁿ'e yā cucáávā poder yeⁿ'é yā. ⁸ Ní 'úú chí 'líiⁿ chuundi nguaaⁿ nducyáácá 'iiⁿ'yāⁿ chi yeⁿ'é Ndyuūs naati Ndyuūs tee yā 'úú privilegio 'cūū chi 'úú ngaⁿ'á nduudu cuaacu yeⁿ'é yā nanááⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chi nguéé yeⁿ'ē ndaata judíos chi Israel. Ní

ngaⁿ'á nduudu cuaacu yeⁿ'ē n'dee n'dáí vaadī 'cuiica taavi ca yeⁿ'e Cristo. Ní nguéé cuuvi diiⁿ yú cuenta yeⁿ'e vaadī 'cuiica miiⁿ. ⁹ Ní ngaⁿ'á nduudu cuaacu yeⁿ'é yā. Ní 'íicú nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ cuuvi deenu yā tan'dúúcā Ndyuūs caⁿ'á yā diiⁿ yā yeⁿ'e chi canúúⁿ n'de'ei yeⁿ'é yā. Ní Ndyuūs chi din'dái yā nducuéⁿ'ē chi véé ní chi'neeⁿ n'de'ei yā chuū nducuéⁿ'ē tiempo chi 'aā chó'ōo. ¹⁰ Ní 'túicā diiⁿ Ndyuūs caati maaⁿ ní nducyáácá chi canée na va'ai chεeti nguuvi chí ngaⁿ'ā ntiiⁿnyuⁿ o chi 'iiⁿ'ntyéⁿ'ē cuuvi n'diichi nducuéⁿ'ē vaadī deenu yeⁿ'é Ndyuūs cucáávā vaadī n'giinu yeⁿ'é Ndyuūs chi diiⁿ yā ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ ná iⁿ'yeeⁿdí 'cūū, 'iiⁿ'yāⁿ chi i'téenu yā Cristo ní caⁿ'á yā yaácū yeⁿ'é yā. ¹¹ Ní 'túúcā diiⁿ Ndyuūs ti tan'dúúcā chi neⁿ'é yā diiⁿ yā ndii vmnááⁿ vmnaaⁿ. Ní diiⁿ yā chi cuaacu yeⁿ'ē cucáávā Jesucristo chi 'iivi yú. ¹² Ní caavā chi s'uuúⁿ ní yeⁿ'e Cristo s'uuúⁿ ní cáávā chi i'teenu yú Jesucristo, cuuví ndaā yú nanááⁿ Ndyuūs ndúúcū confianza. ¹³ Cáávā chuū 'úú di'cuíitūu ndís'tiī chi nguéé cuuvi ngáaⁿ nī cucaavā chi 'úú n'geenú ngii ti chuū chi n'geenú ngii ní cosa chi n'daacā chi cuuví ndís'tiī ní canee chi yeenú nī.

Cristo neⁿ'é yā nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ

¹⁴ Ní cucaavā chuū 'úú ca'á gracias Ndyuūs ní 'úú ní ngiīntiī'yá nanááⁿ Ndyuūs Chiidá Señor Jesucristo yeⁿ'ē yú. ¹⁵ Ndyuūs ní Chiida nducyaaca yú ní cuaacu Chiida nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'é yā chi snéé nanguuvi, 'tiicá ntúūⁿ nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'é yā chi snéé iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. ¹⁶ Caⁿ'angua'á ní ngiicá Ndyuūs Chiida yú chi yeⁿ'ē nééné n'dee n'dái chi n'daacā yeⁿ'é yā ní téé yā ndís'tiī fuerza

na staava ye^{n'é} nī chi ditiinú nī cucáávā Espíritu N'dai ye^{n'é} yā. ¹⁷ Ní ngiicá Ndyuūs chi Cristo canée yā na staava ye^{n'é} nī cáávā chi i'téenu nī Cristo. Ní 'íicú ndís'tiī snee diitú nī ndúúcū vaadī ne^{n'e} ye^{n'e} Cristo. Ní snee nī tan'dúúcā chi véé dii'yu na yá^{n'āa} ye^{n'ē} 'áámá yá^{n'á}. 'Tíicā cunée vaadī ne^{n'e} ye^{n'é} Cristo na staava ye^{n'é} nī. 'Tíicā snee nī. ¹⁸ Tuu'mí ndís'tiī ndúúcū nducyaaca 'ii^{n'yā} chi i'téenu yā Cristo n'daacā cuuvi cádiinuuⁿ nī ye^{n'ē} chi vaadī ne^{n'e} ye^{n'é} Cristo ní tan'dúúcā Cristo ne^{n'e} taavi cá yā nducyaaca 'ii^{n'yā}. ¹⁹ Ní ngiicá Ndyuūs chi ndís'tiī ní cádiinuuⁿ nī chεē chí vaadī ne^{n'e} ye^{n'é} Cristo, 'áará chí ch'εεε taavi ca chi nguée cuuvi deenu yú nducué^{n'ē} ye^{n'ē}. Ní ngiicá chi staava ye^{n'e} ndís'tiī ní canee diitú ndúúcū nducué^{n'ē} chi n'daacā n'dai taavi caavā chí ndís'tiī ní ye^{n'e} Ndyuūs ndís'tiī.

²⁰ Ní Ndyuūs ye^{n'e} yú cuuvi diíⁿ yā tanducué^{n'ē} ní n'deē ca cuuvi diíⁿ ya ní nguée tí chi ngiica yú o chí tuumicádiinuuⁿ yú. Tan'dúúcā chi n'dee n'dái idiíⁿ yā cucáávā poder ye^{n'é} yā 'tíicā idiíⁿ yā ntii^{nnyu} ye^{n'é} yā ndúúcū s'uúúⁿ. ²¹ Maaⁿ ní nducué^{n'ē} tiempo ní cue^{n'e} daā^{nma} canée Ndyuūs chi ch'εεε taavi ca ní δεεε taavi cá yā nanááⁿ 'ii^{n'yā} chi ca^{n'á} yā yaácū ye^{n'é} yā. 'Tiicá ntúūⁿ nanááⁿ Cristo.

4

Nduuvidaama yú cucáávā Espíritu N'dai ye^{n'é} Ndyuūs

¹ 'Úú Pablo chi preso canée vácuū caati diíⁿ ntii^{nnyu} ye^{n'ē} 'iivú Ndyuūs. Ní 'úú di'cuuitú ndís'tiī chi n'daacā n'dai diíⁿ nī nducué^{n'ē} tan'dúúcā

Ndyuūs ne^{n'}é yā chi diíⁿ nī caati yaa^{'v}í yā ndís^{'t}iī chi cuuvi ye^{n'}e yā. ² 'Úú ngiicá chi 'cuεεtinée nī chi maáⁿ nī ndiicúúⁿ nī. Ní diíⁿ nī nducué^{n'}ē ndúú^cū 'viich'εεtíinūⁿ ndúú^cū 'aama nī taama nī ni cuchεé nī ye^{n'}e nducué^{n'}ē ti diné^{n'}e nī 'áámá nī taama nī. ³ Ní cucáávā Ndyuūs itée yā vaadī 'diiíⁿ ye^{n'}é yā chi diiⁿ chi nduuvidaamá nī, 'úú ngiicá chi cuae^{n'}e daāⁿmaⁿ diiⁿ nī nducué^{n'}e chi cuuví nī chi nduuvidaamá nī caati Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs nginnee^{n'}e yā ndís^{'t}iī. ⁴ Véé 'áámá cuerpo nūⁿ ndúú^cū 'áámá nūⁿ Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs. 'Tiicá ntúūⁿ Ndyuūs yaa^{'v}í yā s'uuúⁿ chi cuuvi yú ye^{n'}é yā ní ndúú^cū 'áámá nūⁿ chi cunee ngiinu ye^{n'}e yú. ⁵ Ní véé 'áámá nūⁿ Señor Jesucristo chí 'áámá nūⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chi i'teenú yú, ní véé 'áámá nūⁿ chi duuchi chí ngēēdínūⁿ'nīⁿ 'iiⁿ'yāⁿ. ⁶ Véé 'áámá nūⁿ Ndyuūs chí Chiidá nducyáácá 'iiⁿ'yāⁿ ní 'iivú Ndyuūs miiⁿ nga^{n'}a ntiiⁿnyúⁿ yā ye^{n'}e nducué^{n'}ē. Ní diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ cucáávā nducue^{n'}ē, ní caneé yā ndúú^cū nducué^{n'}ē.

⁷ Naati Ndyuūs tee yā ca'áámá ca'áámá s'uuúⁿ vaadī n'dai ye^{n'}é yā cáávā ntiiⁿnyuⁿ ye^{n'}e yú tan'dúú^cā chí deenú yā chí cuuvi diiⁿ yú, ní ntiiⁿnyuⁿ miiⁿ ní chííⁿ chí tee Cristo ca'áámá ca'áámá s'uuúⁿ. ⁸ Níicú canéé nguūⁿ na libro ye^{n'}é Ndyuūs ndii cuááⁿ vmnaaⁿ 'tíicā:

Chichεε yā ye^{n'}e enemigos ye^{n'}e yā ní cuichεé yā ná va'ai chεeti nguuvi, ní candεε yā n'dee n'dái 'iiⁿ'yāⁿ ye^{n'}é yā chí snúⁿ yā vácuū, ní ca'á yā regalos 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ye^{n'}é yā.

⁹ ¿Dé'ē ne^{n'}e caa^{n'}maⁿ nduudú 'cūū chiiⁿ chí chεé yā? Nduudú 'cūū ne^{n'}e caa^{n'}maⁿ chí vmnááⁿ vmnaaⁿ 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ ca^{n'}á yā 'áámá cuaaⁿ yáánūⁿ ca

chi chεeti yá'n'āa. ¹⁰ 'Ii'n'yāⁿ chí cá'n'ā miiⁿ maáⁿ 'ii'n'yāⁿ miiⁿ cuchéé yā cuaaⁿ naachí yaacu taavi ca chí va'ai chεeti nguuvi caati maáⁿ yā cuuvi canéé yā tanducuéⁿ'ē dendú'ū cuaaⁿ. ¹¹ Ní itée yā ca'áámá ca'áámá s'uuúⁿ ntiiⁿnyuⁿ chi cuuvi diiⁿ yú. Itée yā na'a yú ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e apóstoles chi candεε yú nduudu yeⁿ'e Ndyuūs. Ní itée yā na'a yú ntiiⁿnyuⁿ chi caaⁿ'maⁿ yú nduudu chi sta'a yú yeⁿ'é Ndyuūs. Ní itée yā ntiiⁿnyuⁿ na'a yú chi ngaⁿ'a yú nduudu chi nanguaⁿ'ai 'ii'n'yāⁿ. Ní itée yā ntiiⁿnyuⁿ na'a yú chi candεε yú nduudu yeⁿ'é yā na yaācū. Ní itée yā na'a yú ntiiⁿnyuⁿ chi maestro yeⁿ'e nduudu yeⁿ'é yā. ¹² 'Tíicā diiⁿ Ndyuūs chi chí'cueéⁿ yā nducyaaca 'ii'n'yāⁿ chí i'téenu yā Cristo ní 'íicú 'ii'n'yāⁿ s'eeⁿ cuuvi diiⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ chí tunéⁿ yā. Ní nducyaacá yā chí yeⁿ'ē cuerpo yeⁿ'e Cristo cuuvi cu'téenu cá yā Ndyuūs. ¹³ Ní nducyaaca s'uuúⁿ ní cuuvi nduuvidaama yú ti maaⁿ ní s'uuúⁿ ní tan'dúúcā chí 'aama yú ndúúcū chí i'teenu yú ní ndúúcū chí deenu yú yeⁿ'e Cristo chí Daiya Dendyuūs. Ní nguuvi nguuvi cuuvi diitū ca yú ndúúcū chí i'teenu yú ndúúcū vaanicaadiinūⁿ yeⁿ'e yú ndíi tiempo chí s'uuúⁿ din'daaca yú ní tan'dúúcā Cristo 'tíicā s'uuúⁿ. ¹⁴ 'Āā ntéé diiⁿ yú tan'dúúcā da'caīyāā diiⁿ yā chí ch'iindiveéⁿ yā yeⁿ'e 'aamá yā taamá yā chí ca'cueéⁿ yā cosa chí n'dááⁿ ní diiⁿ yā tan'dúúcā chí 'yúúné candéε 'ii'n'yāⁿ 'múúⁿ miiⁿ. Ní nguéé canéé chí i'téenu yú nduudu yeⁿ'e 'ii'n'yāⁿ chí nginnche'éi yā s'uuúⁿ. 'Ii'n'yāⁿ s'eeⁿ neⁿ'é yā candéé yā s'uuūⁿ lado yeⁿ'é yā chí i'téenu yú chiiⁿ chí nguéé cuaacu. ¹⁵ Nguéé diiⁿ yú 'túúcā naati canee chí caaⁿ'maⁿ yú nduudu

cuaacu yeⁿ'é Ndyuūs ti neⁿ'e yú 'iiⁿ'yāⁿ ndúú^{cū} núúⁿ máⁿ staava yeⁿ'e yú. Ní cuuvi cu[']teenu ca yú ní diiⁿ yú nducuéⁿ'ē chi n'daacā tan'dúú^{cā} chi diiⁿ Cristo chi tiíⁿ 'áámá cuerpo yeⁿ'e nducyaaca yú. Ní s'uuúⁿ tan'dúú^{cā} cuerpo yeⁿ'é yā, 'tíicā s'uuúⁿ.
 16 Ní nducyaaca yú ní canee yú maaⁿ poder yeⁿ'e Cristo chi tiíⁿ nducyaaca yú. Ní canee yú n'daacā na lugar chi tuneⁿ yú ti yeⁿ'é Cristo s'uuúⁿ. Ní nducuéⁿ'ē coo yeⁿ'e cuerpo yeⁿ'é yā n'daacā n'dai snéé ní 'áámá 'áámá coo ní inuⁿ'u tan'dúú^{cā} chi canéé chi diiⁿ. 'Tíicā s'uuúⁿ chi yeⁿ'e Cristo canee chí diiⁿ yú ntiⁿnyuⁿ chí tuneⁿ yú cáávā chi n'giita yú, ní ditiⁿnu yú, ní dineⁿ'e yú nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ.

Véé vida ngai yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chi yeⁿ'e Cristo

17 Maaⁿ ní 'úú ngaⁿ'á cáávā Señor Jesucristo ní ngaⁿ'á chi din'daacá nī. Nguéé 'cuεtinée nī tan'duucā tanáⁿ'ā 'iiⁿ'yāⁿ chi nguεε i'téenu yā Ndyuūs. 'Iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nadacadíⁿnuuⁿ yā yeⁿ'e dendu'ū chi nguεε dichí[']vē. 18 Ní chiiⁿ chi nadi-cadíⁿnuuⁿ yā ní yeⁿ'ē ná maā[']íⁿ. 'Iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nguéé véé vida cueⁿ'e daāⁿmaⁿ yeⁿ'é yā chí Ndyuūs ca'á yā 'iiⁿ'yāⁿ chi yeⁿ'é yā ti 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ canee yā ndúú^{cū} staava yeⁿ'é yā chí chεεchi. Ní cáávā chuū 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ canee yā chí nguéé deenú yā Ndyuūs. 19 'Iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ 'āā ntéé diíⁿ yā sentir chi cuuvi 'cuinaáⁿ yā caavā nuuⁿndi chí diíⁿ yā. Ní diíⁿ yā tan'dúú^{cā} chi véé vicio yeⁿ'e yā. Ní diíⁿ yā nducuéⁿ'ē dendu'ū chi nguεε n'daacā. Ní nguéé nadacadíⁿnuuⁿ yā yeⁿ'e chí diíⁿ yā. 20 Naati ndís'tiī nguéé 'tiicā ch'éeⁿ nī yeⁿ'e Cristo. 21 Nduuti chí cuaacu chí ch'iindiveéⁿ nī nduudu yeⁿ'e Cristo ní Cristo chí cueéⁿ yā ndís'tiī ní i'téenu nī nduudu

cuaacu chi ye^{n'}é Cristo, tuu'mi ní nduudu cuaacu ye^{n'}é yā cūnee ndúúcu nī. ²² Maaⁿ ní 'āā ntéé diíⁿ nī tan'dúúcā chi diíⁿ nī vmnaaⁿ chi i'téenu nī. Diví nī ye^{n'}e nducué^{n'}e chi diíⁿ nī tiempo chi chó'ōo caati chuū nginnche'etí ndís'tiī ndúúcū nducué^{n'}e chi ne^{n'}e chi diíⁿ nī chi nguéé n'daacā. ²³ Ndís'tiī ní canee chi nadíngai nī espíritu ye^{n'}é nī ndúúcū vaanicadíinūuⁿ ye^{n'}e maáⁿ nī. ²⁴ Ní canéé chi cuta'á nī vida ngai ye^{n'}e Cristo tan'dúúcā chi 'áámá vestido ngai ní cunúuⁿ nī vestido ngai. Ní diíⁿ nī nducué^{n'}e tan'dúúcā chi Ndyuūs ne^{n'}é yā chi diíⁿ nī. Ní 'tíicā vida ye^{n'}e maáⁿ nī ní cuaacu níⁿnyúⁿ chí n'daacā ní δεεβε.

²⁵ Cáávā chuū nguéé caa^{n'}máⁿ nī nduudu yaadi. Ca'áámá ca'áámá s'uuúⁿ ní caa^{n'}maⁿ yú nduudu cuaacu ndúúcū nducyaaca 'ii^{n'}yāⁿ na niiⁿnuúⁿ va'āī. Caati s'uuúⁿ ní ye^{n'}e 'áámá cuerpo nūuⁿ ti ye^{n'}e Cristo s'uuúⁿ.

²⁶ Ní nduutī chi nduuvi taáⁿ nī, nguéé ca'a nī lugar chi vaadī taaⁿ ye^{n'}é nī diiiⁿ chi dinuuⁿndí nī. Ní nguéé 'naaⁿ tiempo nduuvi taáⁿ nī. ²⁷ Nguéé ca'á nī mar 'áámá lugar yááⁿn'guiinūuⁿ chi cuuvi tuu'vi sa vida ye^{n'}é nī.

²⁸ Ní ndís'tiī chi diduucú nī 'āā ntéé diduucú nī. Diíⁿ nī ntiiⁿnyuⁿ n'daacā caati véé ye^{n'}e nī. Ní 'íicú cuuvi ca'á nī 'ii^{n'}yāⁿ chi pobre yā chi nguéé véé ye^{n'}é yā.

²⁹ Nguéé caa^{n'}máⁿ nī nduudu yaadí 'yāa, dámaāⁿ caa^{n'}máⁿ nī nduudu chí n'daacā chi diiⁿ chi cu'téenu cá yā ni diiⁿ chi cunnee nī 'ii^{n'}yāⁿ chi 'caandiveéⁿ yā nduudu ye^{n'}é nī. ³⁰ Ndís'tiī nguéé diíⁿ nī dendu'ū chi cuuví ndaachií Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs ti maaⁿ Espíritu ye^{n'}e Ndyuūs miiⁿ chi

vée ye^{n'e} yú ní diiiⁿ chi sellado nī chi ye^{n'é} Ndyuūs s'uuúⁿ. Ní diiiⁿ chi cuuvi cuaacu chi Ndyuūs nadanguáⁿ'ai yā s'uuúⁿ.

³¹ Ní ndís'tiī 'āā ntéé cuneé nī ndúúcu vaadī taan, ní nguée diiⁿ nī chi nguée ne^{n'e} nī 'iiⁿ'yāⁿ, ndíi nguée 'cuaī taán nī, ndíi nguée caaⁿ'máⁿ nī dendu'ū chi nguεε n'daacā ye^{n'e} taamá yā, ndíi nguée diiⁿ nī ye^{n'e} taama yā cosas chi nguεε n'daacā. ³² Caati diiⁿ n'daacá nī ní diya'ai 'íínu nī 'aamá nī taamá nī vi'ī, ní nadīch'εεcú nī nuuⁿndi ye^{n'é} nī ye^{n'e} 'áámá nī taamá nī vi'ī tan'dúúcu Ndyuūs nadāch'εεcú yā nuuⁿndi ye^{n'é} nī ti ye^{n'é} Cristo ndís'tiī.

5

Táacā canee chi 'cuεetinée 'iiⁿ'yāⁿ chi daiya Ndyuūs

¹ Cuaacu chi ndís'tiī ní daiya Dendyuūs ndís'tiī. Maaⁿ ní cáánu nī diiⁿ nī tan'dúúcu Ndyuūs diiⁿ yā. ² Ní diné^{n'e} nī nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ tan'dúúcu Cristo diné^{n'e} yā s'uuúⁿ ní ca'a maán yā vida ye^{n'e} maán yā cáávā s'uuúⁿ. Ní diiⁿ yā tan'dúúcu chi maán yā nī 'áámá 'íítí cuūchī chi 'iiⁿ'yāⁿ diiⁿ yā 'caaⁿ'núⁿ yā 'iiti chi ofrenda ye^{n'é} yā ní ca'á yā nátai nanááⁿ Ndyuūs. Ní Cristo maán yā ofrenda chi n'dεεve ngéeⁿ nanááⁿ Ndyuūs. Ní yeenú Ndyuūs ndúúcu ofrenda miiⁿ chi Cristo miiⁿ.

³ Maaⁿ ní chi ndís'tiī ní ye^{n'é} Ndyuūs ndís'tiī nguée canee chí caaⁿ'máⁿ nī mar 'áámá ye^{n'e} nuuⁿndi chi saⁿ'ā n'diichi sa n'daataá. Ní nguée canee chi caaⁿ'máⁿ nī ye^{n'e} táámá dendu'ū chi nguεε n'daacā ní nguée dεεve, ndíi nguεε dínngueé nī ye^{n'e} chí vée chí ye^{n'e} taamá yā. ⁴ Ndíi nguée canee chí caaⁿ'máⁿ nī dendu'ū chí cuuvi 'cuinaán

nī, ndíí nguéeé caaⁿ máⁿ nī nduudu tonto o nduudu chi nguéeé n'daacā, caati nducuéⁿē chuū ní nguéeé n'daacā yeⁿé nī. Naati ndís'tiī ní canee chi caaⁿ máⁿ nī Ndyuūs 'tíicā: Gracias n'diī Ndyuūs. ⁵ Ní ndís'tiī 'āā deenú nī chi saⁿā chi caⁿa sá ndúú^cū n'daataá chi nguéeé yeⁿe sa o n'daataá chi caⁿa tá ndúú^cū saⁿā chi nguéeé yeⁿe ta, o 'iiⁿyāⁿ chi diiⁿ dendu'ū chi nguéeé n'daacā o 'iiⁿyāⁿ chí dínngueé yā yeⁿē chi véé yeⁿē taama yā ti tanducuéⁿē chuū ní tan'dúú^cā chi i'téenu yā santos ídolos. Nducyáácá 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ní nguéeé véé parte yeⁿé yā naachi Cristo ndúú^cū Ndyuūs ngaⁿa ntiiⁿnyúⁿ yā. ⁶ Nguéeé ca'á nī lugar chi caaⁿ maⁿ 'iiⁿyāⁿ chi canche'éi yā ndís'tiī ndúú^cū nduudu chi tonta ti ngaⁿá yā chi cuuvi diíⁿ nī nducuéⁿē chi nguεε n'daacā. Caati cáávā nducuéⁿē chuū ní Ndyuūs diíⁿ yā diituu cá castigar 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ chi nguéeé n'giindiveéⁿ yā nduudu yeⁿe Ndyuūs. ⁷ Ní ndís'tiī nguéeé nduuvidaamá nī ndúú^cū 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ní nguéeé diíⁿ nī mar 'áámá chi diíⁿ yā.

⁸ Ndís'tiī ní tiempo chi 'āā chó'ōo ch'εεtinée nī ndúú^cū yááⁿ n'guiinūⁿ na maāiⁿ, naati maaⁿ ní chi ndís'tiī ní yeⁿē Señor Jesucristo, ndís'tiī canée nī na chidεενε yeⁿe Señor miiⁿ. Ní maaⁿ ní cuεεti chiicá nī na chidεενε miiⁿ tan'dúú^cā chi ndís'tiī ní daiyá Ndyuūs ndís'tiī. ⁹ Ní chuū 'iiⁿyāⁿ diíⁿ yā taachi snée yā chidεενε yeⁿé Ndyuūs. Tanducuéⁿē chi n'daacā ndúú^cū tanducuéⁿē chí cuaacu diíⁿ yā. Ní ch'iⁿi yā na vida yeⁿe maāⁿ yā chi n'daacá yā. Chuū ní tan'dúú^cā n'gui'i yeⁿe yáⁿá ti n'gui'i yeⁿē chidεενε miiⁿ ní 'tíicā. ¹⁰ Ní caanú nī diíⁿ nī ca'cueéⁿ nī nducuéⁿē chi Ndyuūs neⁿé yā chi diíⁿ nī. ¹¹ Ní ndís'tiī nguéeé diíⁿ nī mar 'áámá chi nguéeé

dichí'vē ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chi chiicá yā na maāiⁿ naati caaⁿ'máⁿ nī 'iiⁿ'yāⁿ chi chiicá yā na maāiⁿ chéé chi nguéé n'daacā chi díiⁿ yā nanááⁿ Dendyuūs. ¹² S'uuúⁿ cuuvi 'cuinaaⁿ yú nduuti chi caaⁿ'maⁿ yú yeⁿ'e dendu'ū nuuⁿndi ch'εεεε chi 'iiⁿ'yāⁿ díiⁿ yā taachi din'dé'ei yā. ¹³ Ní taachi ngaⁿ'á nī 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ yeⁿ'e tanducuéⁿ'ē chi nguéé n'daacā chí díiⁿ yā tuu'mi ní canéé na chidεεεε. Ní Ndyuūs ch'iⁿ'í yā 'iiⁿ'yāⁿ nducuéⁿ'ē tan'dúúcā chi díiⁿ yā, ti 'āā ntéé canúúⁿ n'de'ei. ¹⁴ Canéé nguūⁿ na libro yeⁿ'é Ndyuūs. Cáávā chuū ní Ndyuūs ngaⁿ'a yā 'tíicā: Ndis'tiī 'iiⁿ'yāⁿ chi ch'iī; nadacuéeⁿ nī yeⁿ'e nguaaⁿ tináⁿ'ā, ní 'íicú Cristo chí chidεεεε ní téé yā chidεεεε ndís'tiī.

¹⁵ Cáávā chuū ndís'tiī ní nadacadíinuⁿ n'daacá nī yeⁿ'e chí díiⁿ nī. Nguéé díiⁿ nī tan'duucā chí ndís'tiī 'iiⁿ'yāⁿ zonso ndís'tiī naati díiⁿ nī tan'duucā chí ndís'tiī 'iiⁿ'yāⁿ deenu ndís'tiī. ¹⁶ Ní díiⁿ nī aprovechar tiempo chí véé yeⁿ'é nī chí din'daacá nī caati tiempo 'cūū 'iiⁿ'yāⁿ díiⁿ yā dendu'ū chí nguéé n'daacā. ¹⁷ Nguéé díiⁿ nī tan'dúúcā 'iiⁿ'yāⁿ chí nguéé tuumicadíinuⁿ yā ti zonso yā naati díiⁿnúú yiiⁿnuⁿ nī maaⁿ níicú tuumicadíinuⁿ nī chεε chí Ndyuūs neⁿ'é yā chí díiⁿ nī. ¹⁸ Nguéé cuuvi cuu'ví nī ti díiⁿ chí cuuvi ndái nī, naati itée nī lugar chí Espíritu N'dai yeⁿ'é Ndyuūs cuuví cūnee nduucú nī. ¹⁹ Ní ndeé nī 'áámá nī ndúúcū taama nī ndúúcū salmos, ndúúcū himnos, ndúúcū canciones chí ngaⁿ'a yeⁿ'é Ndyuūs. Ní ngiitá nī ní dinéⁿ'e nī Señor Jesucristo yeⁿ'ē yú ndúúcū núúⁿmáⁿ staava yeⁿ'é nī. ²⁰ Ní cueⁿ'e daāⁿmaⁿ nca'á nī gracias Ndyuūs Chiida yú ndúúcū chí dúúchí Señor Jesucristo yeⁿ'ē yú caava nducuéⁿ'ē chí véé.

Yeⁿe vida yeⁿe familia s'eeⁿ chi yeⁿe Jesucristo

21 Nguéé dich'εεté nī maáⁿ nī. Dinéⁿe nī vi'i 'áámá nī ndúúcū taama nī caati 'āā díⁿ nī respetar Ndyuūs.

22 Ní ndís'tiī táⁿā chí ch'iindivaacu canee chí 'caandiveéⁿ nī yeⁿe isaⁿā yeⁿé nī tan'dúúcā chí ch'iindiveéⁿ nī nduudu yeⁿé Ndyuūs ti isaⁿā yeⁿé nī tan'duucā 'iiví nī, 'tíicā sa. 23 Caati isaⁿā yeⁿé nī ní tan'dúúcā tiīⁿ yeⁿe familia, 'tíicā sa. 'Tiicá ntúūⁿ tan'dúúcā Cristo ní tiīⁿ 'iiⁿyāⁿ chí i'téenu yā 'yā, Cristo ntúūⁿ 'iiⁿyāⁿ chí nadanguáⁿ ai yā nducyaaca 'iiⁿyāⁿ chí i'téenu yā 'yā. Ní nducyáácá 'iiⁿyāⁿ chí i'téenu yā Cristo, 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ tan'duucā cuerpo yeⁿe Cristo, 'tiicá yā. 24 Ní tan'duucā 'iiⁿyāⁿ chí i'téenu yā Cristo canee yā maaⁿ poder yeⁿe Cristo 'tiicá ntúūⁿ táⁿā canee tá maaⁿ poder yeⁿe isaⁿā yeⁿe tá ní canee chí 'caandiveeⁿ tá yeⁿé sa.

25 Ní ndís'tiī chí isaⁿā chí ch'iindivaacu canee chí neⁿé nī n'daataá yeⁿé nī tan'duucā Cristo neⁿé yā 'iiⁿyāⁿ yeⁿe yaacu yeⁿé yā. Ní Cristo nca'a maáⁿ yā vida yeⁿe maáⁿ yā ní ch'iī yā cáávā 'iiⁿyāⁿ chí yeⁿé yā. 26 Ní 'tíicā ch'iī Cristo caati s'uuúⁿ cuuvi 'iiⁿyāⁿ yeⁿé yā s'uuúⁿ caavā ntiiⁿnyuⁿ chí díⁿ yā. Ní Cristo didεεvé yā 'iiⁿyāⁿ cucáávā nuūⁿnī ní cucáávā nduudu yeⁿé yā. 27 Ní Cristo candεε yā 'iiⁿyāⁿ chí yeⁿé yā nanááⁿ Ndyuūs. Ní 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ ní ngii n'gai ní dεεve yā. Ní nguéé falta yeⁿé yā, ndíí nguéé véé mar 'áámá nuuⁿndi yeⁿé yā, ndíí nguéé 'áámá dendu'ū chí nguéé cuaacu na vida yeⁿé yā, ndíí nguéé véé mar 'áámá dendu'ū chí 'túúcā. Ní 'iiⁿyāⁿ chí yeⁿé yā ní núúⁿmáⁿ yā ní yeⁿé Cristo. Ní nguéé véé mar 'áámá chí nguéé n'daacā yeⁿé 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ. 28 Ní isaⁿā chí ch'iindivaacú canéé

chí dinéⁿe sa n'daataá yeⁿē sa tan'dúúcā chi neⁿe sa maaⁿ sa cuerpo yeⁿe sa, 'tíicā n'daataá yeⁿē sa. Ní saⁿ'a chí dinéⁿe sa n'daataá yéⁿē sa neⁿe maaⁿ sa saⁿ'ā. ²⁹ Nguéé v^éé mar 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ chí nguéé neⁿ'é maáⁿ yā cuerpo yeⁿ'é yā, naati nga'a maáⁿ yā chíiⁿ chí n'daacā chí cuuvi yeⁿ'é yā. Ní maáⁿ yā díiⁿ yā cuidar cuerpo yeⁿe maáⁿ yā. 'Tiicá ntúūⁿ Cristo dinéⁿe yā ní díiⁿ yā cuidar nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chí i'téenu yā 'yā. ³⁰ 'Tíicā díiⁿ Cristo ti 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chí yeⁿ'é yā ní tan'dúúcā cuerpo yeⁿ'é yā 'tíicā 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ. Ní s'uuúⁿ ní tan'dúúcā 'áámá parte yeⁿe cuerpo yeⁿe Cristo 'tíicā s'uuúⁿ. ³¹ Ní 'tiicá ntúūⁿ saⁿ'ā i'neen sa chεεcu sa ndúúcū chiida sa ní nduuvidaama sa ndúúcū n'daataá yeⁿē sa ní nduu 'uuví yā nduuvidaamá yā ní díiⁿ yā tan'dúúcā chí 'áámá cuerpo nūuⁿ. ³² Chuū ní 'áámá vaadī cuaacu na libro yeⁿ'é Ndyuūs, ní ngaⁿ'á ngii ndís'tiī yeⁿe chuū. Nduudu miiⁿ ngaⁿ'ā yeⁿe Cristo ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chí i'téenu yā Cristo ní yeⁿ'é yā 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ. ³³ Maaⁿ ní neⁿ'é caaⁿ'máⁿ ca'áámá cā'aama ndís'tiī chí saⁿ'ā chí 'nínívaacu, canee chí neⁿ'e nī n'daataá yeⁿ'e nī tan'dúúcā chí neⁿ'é nī maáⁿ nī. Ní ndís'tiī n'daataá canéé chí dinéⁿe nī isaⁿ'ā yeⁿ'é nī nī 'caandiveéⁿ nī yeⁿ'e sa.

6

¹ Ndís'tiī da'caīyá chí i'téenu nī Cristo, canee chí 'caandiveéⁿ nī yeⁿ'e chiidá nī caati chuū chí cosa chí n'daacā chí díiⁿ nī. ² Ní mandamiento yeⁿe Ndyuūs chí vmnááⁿ vmnaaⁿ chí Ndyuūs teé yā compromiso yeⁿ'ē ní chuū: Cu'téenu nī chiidá nī ndúúcū chεεcú nī, ³ ní 'iicu nduuti chí díiⁿ nī 'tíicā

cuuvi yeenú nī níicú cuneé nī na iⁿ'yeeⁿdí 'cūū n'dee n'dáí nduuyu.

⁴ Ní ndís'tiī saⁿ'ā chi véé daiyá nī, nguée díiⁿ nī chi nduuvi taaⁿ daiyá nī naati di'cuiitá nī daiya nī ní yaa'ví nī daiya nī taachi nguée din'daacāá ní ca'cuéeⁿ nī daiyá nī yeⁿ'e Señor Jesucristo caati cuuvi cu'téenu yā yeⁿ'é yā.

⁵ Ní ndís'tiī 'iiⁿ'yāⁿ chi díiⁿ ntiiⁿnyuⁿ ndúúcu 'iiví nī, 'caandiveeⁿ nī yeⁿ'e 'iiví nī chi véé na iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Ní díiⁿ nī respetar 'iiví nī ní 'va'á nī yeⁿ'e yā. Ní díiⁿ nī ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e yā ndúúcu núúⁿmánⁿ staava yeⁿ'e nī. Ní díiⁿ nī nducuéⁿ'ē ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'é yā tan'duucā chí díiⁿ nī caavā Cristo. ⁶ Ní díiⁿ nī n'dai ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'é yā nguée dāmāāⁿ taachi 'iiví nī inaáⁿ yā ndís'tiī caati n'daacā caneé nī ndúúcu yā. Naati díiⁿ nī ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'é yā tan'dúúcu chí ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e Cristo chí díiⁿ nī ní ndúúcu núúⁿmánⁿ staava yeⁿ'é nī. Chuū ní chiiⁿ chí Ndyuūs neⁿ'é yā chí díiⁿ nī. ⁷ Ní dinéⁿ'e nī din'daacá nī ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e yā tan'dúúcu chí ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e Señor Jesucristo chí díiⁿ nī, nguée tan'dúúcu chí ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'é iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. ⁸ Ní nducyáácá nī ní déénu nī nduuti chí 'iiⁿ'yāⁿ chí díiⁿ ntiiⁿnyuⁿ caadi 'iiyu o nduuti chí 'iiⁿ'yāⁿ libre yā nducyáácá yā cuta'á yā yeⁿ'e Señor Jesucristo chí 'iivi yú chíiⁿ chí téé yā 'iiⁿ'yāⁿ caavā ntiiⁿnyuⁿ n'daacā chí díiⁿ yā.

⁹ Ní ndís'tiī chí 'iiví yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ, 'tiicá ntúūⁿ din'daacá nī ndúúcu 'iiⁿ'yāⁿ chí dichíí'vē ndís'tiī. Nguée caaⁿ'mánⁿ nī chí caⁿ'á nī 'cuenéⁿ nī 'iiⁿ'yāⁿ chí dichíí'vē ndís'tiī. N'gaacu nī chí ndís'tiī ndúúcu 'iiⁿ'yāⁿ chí dichíí'vē ndís'tiī ní snée nī na poder yeⁿ'e

'iivú Señor Jesucristo chi canéé na va'ai chεeti ngu-uvi. Ní 'āā daamá nūuⁿ nducyáácá 'iiⁿyāⁿ nanáán Señor Jesucristo yeⁿ'ē yú.

Armas yeⁿ'e Espíritu N'dai yeⁿ'é Ndyuūs cááva 'iiⁿyāⁿ chi i'téenu yā Ndyuūs

¹⁰ Maaⁿ ní ndís'tiī hermanos yeⁿ'é diiⁿ nī chi ditiinú 'cuεetinée nī nanáán Señor Jesucristo yeⁿ'e yú ndúúcū nducuéⁿ'ē poder chi véé yeⁿ'é Cristo. ¹¹ Ní cuuví diiⁿ nī defender maáⁿ nī ndúúcū nducuéⁿ'ē armadura chi tan'dúúcā armadura catecai soldados chi Ndyuūs dátee yā s'uuúⁿ chi yeⁿ'e Cristo. Ní 'íícú cuuvi cuchéé nī yeⁿ'e nducuéⁿ'ē dendu'ū chi diiⁿ yáán'n'guiinūuⁿ taachi ngínche'ei sa ndís'tiī. ¹² Nguéé 'cuuⁿ'maⁿ yú contra 'iiⁿyāⁿ chi nguéé n'daacā naati 'cuuⁿ'maⁿ yú ní contra fuerzas yeⁿ'e espíritus chi nguéé n'daacā chi canéé na 'yúúné ndúúcū espíritus chi 'iiⁿntyéⁿ'ē yeⁿ'é tanáⁿ'ā espíritus chi ca'a orden yeⁿ'e espíritus chi nguéé n'dai ndúúcū nducuéⁿ'ē yeⁿ'e ín'yeeⁿdī chi canéé na maaíⁿ chi yeⁿ'e yáán'n'guiinūuⁿ. ¹³ Cáávā chuū tan'dúúcā 'áámá soldado cuta'a sa catecai yeⁿ'e soldado ní maaⁿ ní cuta'á nī nducuéⁿ'ē armadura chi tan'dúúcā catecai nī chi Ndyuūs dátee yā ndís'tiī. Ní 'íícú cuuvi cuchéé nī contra enemigo nguuví taachi ndaa nanáaⁿ nī nducuéⁿ'e dendu'ū chi nguεε n'daacā. Ní taachi chichεε nī yeⁿ'e nducuéⁿ'ē chi nguéé n'daacā ndíí chí 'cuiinū, tuu'mi ní cuuvi 'cuεetinée diitú nī ndúúcū chi i'téenu nī. ¹⁴ Ní canéé diitú nī ndúúcū armadura yeⁿ'é Ndyuūs. Cáávā caandaá 'tiicá ntúūⁿ ndís'tiī cuta'á nī cinturón ní chiichi cunéé cinturón yeⁿ'é nī chi armadura yeⁿ'e Ndyuūs chi vaadī cuaacu. Ní véé fuerzas yeⁿ'é nī. Ní diiⁿ n'daacá nī caati

canéé diitú nī. 'Tiicá ntúūⁿ ndís'tiī cuta'á nī chaleco cūū yeⁿe Ndyuūs chí vaadī cuaacu. Ní canéé chí diíⁿ nī nducuéⁿē chí n'daacā caati cuuvi diíⁿ nī proteger pecho maáⁿ nī yeⁿe nducuéⁿē chí nguεε n'daacā chí dardos yeⁿe enemigo. ¹⁵ 'Tiicá ntúūⁿ ndís'tiī snúúⁿ ca'a nī zapatos chí yeⁿé Ndyuūs chí yeⁿē vaadī 'diiíⁿ. Ní 'cuεεtinéé listo nī chí caaⁿmaⁿ nī 'iiⁿyāⁿ nduudu cuaacu yeⁿe Jesucristo ní 'íicú cuuvi cunéé vaadī 'diiíⁿ yeⁿé yā. ¹⁶ 'Tiicá ntúūⁿ ndís'tiī sta'á nī escudo yeⁿé Ndyuūs chí vaadī i'teenu. Ní 'íicú díitú canéé nī ndúúcū chí i'téenu nī. Ní diíⁿ nī protejer maáⁿ nī yeⁿe dardos chí ngi-ichi yeⁿe yááⁿnguiinūuⁿ. Ní yááⁿnguiinūuⁿ nguéé cuuvi cuchéé sá yeⁿe ndís'tiī ndúúcū cosas yeⁿe sa chí nguéé n'daacā. ¹⁷ 'Tiicá ntúūⁿ ndís'tiī sta'á nī cachucha cūū yeⁿe Ndyuūs chí vaadī nguaⁿ'ai yeⁿé nī chí diiⁿ proteger tííⁿ nī. Ní n'gáácú nī chí Jesucristo nadanguáⁿ'ai yā ndís'tiī ní itée yā fuerzas ndís'tiī chí nguéé 'va'á nī ní nguéé véé 'uuvī vaanicádiinuuⁿ yeⁿé nī. 'Tiicá ntúūⁿ ndís'tiī sta'á nī espada yeⁿe Ndyuūs chí Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs. Ní Espíritu N'dai yeⁿe Ndyuūs ndúúcū Nduudu Cuaacu yeⁿé Ndyuūs inneé yā ndís'tiī chí nguéé n'giindiveéⁿ nī nduudu yeⁿe yááⁿnguiinūuⁿ naati yááⁿnguiinūuⁿ caⁿ'a sa caanu sa yeⁿé nī. ¹⁸ Ní cueⁿe daāⁿmaⁿ caaⁿmaⁿngua'á nī yeⁿē tanducuéⁿē chuū. Ní cueⁿe daāⁿmaⁿ di'cuiitú nī Ndyuūs cucáávā Espíritu N'dai yeⁿé yā, ní ngiicá nī caati cuuvi cuta'á nī yeⁿē poder yeⁿe Ndyuūs. Ní 'íicú cuuvi diíⁿ nī nducuéⁿē chuū. Ní canee listo nī. Ní nguéé cuuvi cúúnu nī. Ní caaⁿmaⁿngua'á nī caavā nducyaaca 'iiⁿyāⁿ chí i'téenu yā Ndyuūs. ¹⁹ Ní caⁿ'angua'á nī caavā 'úú dendu'ū ti Ndyuūs

tée yā nduudu ye^{n'}é yā 'úú taachi nga^{n'}á nduudu cuaacu ye^{n'}é yā. Ní 'íícú 'úú cuuvi caa^{n'}máⁿ nduudu miiⁿ ndúúcū valor caati 'ii^{n'}yāⁿ cuuvi déénu yā nduudu chí nga^{n'}á táácā chi cuuvi nanguá^{n'}ai 'ii^{n'}yāⁿ, nduudu chi canéé n'de'ei cuááⁿ vmnaaⁿ.
 20 Ndyuūs ye^{n'}e yú ní dichó'o yā 'úú tan'dúúcā chi 'úú embajador ye^{n'}é yā 'úú chi 'úú caa^{n'}máⁿ nduudu cuaacu ye^{n'}é yā. Ní cááva chuū ní 'úú ní preso 'úú ní maaⁿ canuúⁿ vácūū. Ní ndís'tiī ní ca^{n'}angua'á nī caavā 'úú chi 'úú cuuvi caa^{n'}máⁿ nduudu cuaacu miiⁿ ndúúcū valor tan'dúúcā chi 'úú canéé chí caa^{n'}máⁿ.

Saludos ye^{n'}e Pablo naachi ch'iīnū carta 'cuū

21 Hermano Tíquico, chi ne^{n'}e nducyaaca s'uuúⁿ, ní n'daacā diiⁿ sa ntii^{n'}nyuⁿ ye^{n'}e Señor Jesucristo nduucú. Ní sa^{n'}ā miiⁿ caa^{n'}maⁿ sa ndúúcū ndís'tiī ye^{n'}e 'úú ní ye^{n'}e chí 'úú idiíⁿ. 22 Cáávā chuū dicho'ó hermano Tíquico nanááⁿ ndís'tiī ti caa^{n'}maⁿ sa táácā snéé 'nū ní 'iicu diiⁿ sa chi diituu 'cuεεtinéⁿ nī na staava ye^{n'}é nī.

23 Maaⁿ ní 'úú ne^{n'}é chi Ndyuūs Chiida yú ndúúcū Señor Jesucristo ye^{n'}e yú ca'á yā nducyaaca hermanos ye^{n'}é vaadī 'diiiⁿ na staava ye^{n'}é yā. Ní ne^{n'}é chi Ndyuūs diíⁿ yā chí ndís'tiī cu'téénu cá nī Ndyuūs, ní dine^{n'}e cá nī nducyaaca 'ii^{n'}yāⁿ. 24 Ní ne^{n'}é chí Ndyuūs ca'á yā vaadī n'dai ye^{n'}é yā nducyaaca 'ii^{n'}yāⁿ chí cuaacu ní^{n'}nyúⁿ ne^{n'}é yā Señor Jesucristo ye^{n'}e yú. Ní 'áámá ne^{n'}é yā, ní nguéé n'daáⁿ yā. 'Tiicā cuuvi.

**Nduudu n'dai ye^{n'}e Ndyuūs ye^{n'}e cuicateco
ye^{n'}e Tepeuxila
New Testament in Cuicatec, Tepeuxila
(MX:cux:Cuicatec, Tepeuxila)**

copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Tepeuxila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Tepeuxila [cux], Mexico

Copyright Information

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cuicatec, Tepeuxila

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

28b090dc-326e-56c7-994e-5d3354d1d54f